

ODGOVOR NA ŽALBU LISTA KURIR, IZDAVAČA ADRIA MEDIA GROUP I VLASNIKA ALEKSANDRA RODIĆA PROTIV PORTALA TELEPROMPTER.RS

Kao glavni i odgovorni urednik portala Teleprompter.rs Savetu za štampu podnosim odgovor na žalbu lista Kurir, izdavača Adria Media Group i vlasnika Aleksandra Rodića protiv portala Teleprompter.rs zbog teksta pod naslovom „Ko ja zaboravio šta je zapravo Kurir?“.

FORMALNI PROPUSTI

- 1) Internet portal Teleprompter.rs nema štampano izdanje, kako podnosilac žalbe navodi u žalbi.
- 2) Podnosilac žalbe tvrdi da je portal Teleprompter.rs objavljivanjem predmetnog teksta prekršio Zakon o javnom informisanju i medijima. Komisija za žalbe Saveta za štampu nije nadležna da tumači zakone, već Kodeks novinara Srbije.
- 3) Podnosilac žalbe navodi da „teleprompter vređa strane državnike i funkcionere, analitičare, naučnike, političare i funkcionere“. Teleprompter.rs nikada nije vređao strane državnike, analitičare i naučnike! Ti navodi su lažni i ne odnose se na portal Teleprompter.rs, već na druge medije. Očigledno je da je podnosilac žalbe jednostavno prekopirao sadržaj žalbi koje je podnosio protiv drugih medija.

Prvo, Kurir u formalno-pravnom smislu jeste medij, ali u suštinskom, metafizičkom smislu, nije medij. Kurir u metafizičkom smislu predstavlja oruđe pomoću kog određene interesne grupe ostvaruju svoje poslovne ciljeve koji su suprotni opštim moralnim načelima civilizovanog društva.

Na primer, bejzbol palica je predmet koji se koristi za udaranje lopte u bejzbolu. Međutim, bejzbol palica može se koristiti i za nanošenje štete ili fizičkih ozleđa. To nije suštinska funkcija bejzbol palice, ali neki zlonamerni ljudi mogu je koristiti na takav način. Bajzbol palica ne ispunjava svoju suštinsku funkciju ukoliko se koristi za nanošenje štete i fizičkih ozleđa. U tom slučaju, to više nije bejzbol palica, već preuzima funkciju predmeta koji služi za nanosenje štete i fizičkih ozleđa.

Slična je situacija sa Kurirom. Izuzetno je bitno napraviti razliku između Kurira u svojstvu medija i Kurira u svojstvu oruđa pomoću kog interesne grupe ostvaruju sumnjive poslovne interese. Smatram da Kurir uopšte ne bi trebalo da ima pravo da se žali na bilo koga u svojstvu medija jer to suštinski nije. Čvrsto veruje da su Kurir i njegovi vlasnici i izdavači to dokazali više puta.

Drugo, predmetni tekst ne može se posmatrati, analizirati i tumačiti kroz Kodeks novinara Srbije jer nije napisan kao istraživački izveštaj ili vest, već kao kritika, odnosno, analiza jedne društvene pojave zvane Kurir.

Treće, podnosilac žalbe izdvojio je sporne delove predmetnog teksta koji sadrže imenicu „reketiranje“ i njene morfološke i sintaktičke varijacije u zavisnosti od gramatičkog konteksta rečenice. Podnosilac žalbe tvrdi da je portal Teleprompter.rs predstavljanjem vlasnika Adria Media Group Aleksandra Rodića kao „reketaša“ stavio sebe u ulogu tužioca i/ili sudije jer donosi presude za krivična dela.

U žalbi piše:

„U navedenom tekstovima se podnosioci žalbe oglašavaju učinocima krivičnih dela Prevare, Iznude, Ucene, kao se i uopšte naziva osoba koja se bavi kriminalnim aktivnostima...”

U ožalbenom tekstu NIGDE se ne tvrdi da je Aleksandar Rodić počinio konkretna krivična dela iz Krivičnog zakonika kao što su prevara, iznuda ili ucena.

Imenica „reketiranje“ (izvedenica od glagola „reketirati“) ne nalazi se u Krivičnom zakonu, niti se u Krivičnom zakoniku pojavljuju reči „reket“, „reketaš“, itd. Dakle, ne stoje tvrdnje podnosioca žalbe da je u predmetnim tekstovima označen kao osoba koja se bavi prevaram, iznudim ili učenom (konkretna krivična dela iz Krivičnog zakonika).

Reč „reketaš“ u predmetnom tekstu ima istu upotrebnu vrednost kao i reč „ludak“, „budala“ ili „smarač“. Navedene reči, uključujući i reč „reketaš“, ne možemo posmatrati iz ugla zakona jer nisu deo zakona, već iz sociolingvističkog ugla jer pripadaju žargonu.

Imajući u vidu to da je sporni tekst napisan kao kritika jedne društvene pojave zvane Kurir, korišćene su različite vrste reči u žargonskom smislu. Upotrebljene jezičke elemente možemo tumačiti samo u sociolingvističkom smislu. Međutim, ukoliko je podnosilac žalbe u žargonskoj upotrebi reči „reketiranje“ sam sebi pripisao konkretna krivična dela kao što su prevara, ucena ili iznuda, to više govori o podsvesti podnosioca žalbe jer je u bezazlenom kritičkom tekstu sebe video kao prevaranta, iznuđivača ili učenjivača.

Podnosilac žalbe takođe tvrdi da je u spornom tekstu predstavljen kao neko ko je počinio neko krivično delo, iako nikada nije osuđen ni za jedno krivično delo, niti je to u bilo kom sudskom postupku utvrđeno.

Veoma je bitno napomenuti da je moguće optužiti nekoga za neko krivično delo, iako nije pravosnažno osuđen na sudu. Na primer, neko može da počinio krivično delo u svojoj kući i da za to krivično delo nikada ne odgovara pred sudom. To ne znači da krivično delo nije počinjeno. Savetujem podnosiocu žalbe da nauči razliku između sledećih pojmova: „**optužiti** nekoga za nešto preko medija“, „tužilaštvo podnosi sudu **optužnicu** protiv nekoga“ i „sud donosi **presudu**“.

Podnosilac žalbe navodi da je jedan od osnovnih postulata pravne države „da se niko ne može oglasiti učinocem kažnjivog dela bez pravosnažne sudske presude“. Podnosilac žalbe u predmetnom tekstu nije „oglašen krivim za neko kažnjivo delo“. Bitno je napomenuti da pravosnažne sudske presude ne moraju nužno da znače da je neko zaista počinio kažnjivo delo ili ne.

U svakom slučaju, podnosilac žalbe u predmetnom tekstu niti je optužen, niti osuđen, niti oglašen krivim za neko krivično delo iz Krivičnog zakonika.

U žalbi se dodaje:

„Navedenim postupanjem se grubo vređa dostojanstvo, tako što se pripisuju **osobine koje on nema**.“

Od suštinskog je značaja napraviti razliku između pojma privatnosti i pojma javnosti. Podnosilac žalbe očito smatra da u privatnosti nema određene osobine koje mu se navodno pripisuju u spornom tekstu. Međutim, podnosilac ne može da utiče na stav javnosti. Osobine koje se pripisuju Aleksandru Rodiću u spornom tekstu, a za koje privatno tvrdi da nema, on zapravo ima u javnosti. U javnosti se već godinama

tvrdi da je Aleksandar Rodić reketaš. Dakle, Aleksandar Rodić ima osobine reketaša u javnosti, iako on možda privatno misli drugačija.

Uzimajući u obzir da je sporni tekst napisan kao kritika društvene pojave zvane Kurir, čiji je vlasnik Aleksandar Rodić, tvrdnje da je Aleksandar Rodić reketaš su u potpunosti opravdane jer on te osobine ima u javnosti, odnosno, analiza javnog mnjenja ukazuje na to da on ima osobine reketaša. Navodi izneti u ožlabenom tekstu samo oslikavaju opšte stanje javnog mnjenja.

Podsećam da je dnevni list Blic pre par godina pisao da je „Kurir reketaš svakog režima“, da je glavna i odgovorna urednica lista Politika Ljiljana Smajlović, između ostalog, više puta koristila pridev „reketaški“ prilikom opisivanja poslovne strategije Adria Media Group oko neprijateljskog preuzimanja lista Politika, da je glavni urednik Informera Dragan Vučićević više puta upotrebio reč „reketaš“ ispred imena Aleksandra Rodića, da je biznismen Miroslav Bogićević priznao da ga je Aleksandar Rodić reketirao, da je Aleksandar Vučić na RTS-u izjavio da su Aleksandar Rodić i njegovi saradnici hteli da reketiraju državu i da sam lično od više političara čuo da ih je Aleksandar Rodić, kako oni kažu, reketirao, dok drugi tvrde da je Aleksandar Rodić više puta počinio određena krivična dela, iako nikada nije procesuiran.

Ožalbeni tekst predstavlja kritiku društvene pojave zvane Kurir i oslikava opšte stanje javnog mnjenja. Nije u mojoj moći da menjam stanje javnog mnjenja jer se to Aleksandru Rodiću ne sviđa. O tome je trebalo da razmišlja ranije.

Smatram da nije posao Saveta za štampu da amnestira Aleksandra Rodića, niti je, po mom ličnom mišljenju, posao Saveta za štampu da uopšte razmatra žalbe nečega što u suštini nije medija, a zove se Kurir. Čvrsto verujem da Kurir, Aleksandar Rodić i njegova firma Adria Media Group, zasipanjem Saveta za štampu neosnovanim i nepotkrepljenim žalbama, pokušavaju da cenzurišu slobodu izražavanja i slobodu govora, a sve u cilju da na veštački i brutalan način koriguju opšte stanje javnog mnjenja jer to u ovom trenutku ne odgovara njihovim sumnjivim poslovnim interesima koji nisu u skladu sa načelima civilizovanog društva.

Žalba nije napisana kao istinska žalba, već ima suštinsku ulogu da, žargonski rečeno, „opere“ Aleksandra Rodića od navoda da se on godinama bavi reketiranjem i da Kurir koristi kao oruđe pomoću kog reketira ljude. Aleksandar Rodić besmislenim žalbama pokušava da koriguje stanje javnog mnjenja. Žalbe Aleksandra Rodića imaju za cilj da cenzurišu istinu, da se javnost obmane i da se uguši razmena kritičkih stavova o njemu, njegovoj sumnjivoj poslovnoj strategiji i nečemu što se zove Kurir, a u suštini nije medij

Molim Savet za štampu da predmetnu žalbu odbaci kao neosnovanu. Nije zadatak Saveta za štampu da popravlja imidž Aleksandra Rodića u javnosti tako što će na sve kritičke tekstove o njemu i njegovim novinama, koje se lažno predstavljaju kao medij, izricati javne opomene. Savet za štampu u tom slučaju direktno učestvuje u obmanjivanju javnosti da Aleksandar Rodić nema osobine koje zapravo ima. Apelujem na Savet za štampu da žalbu Aleksandra Rodića ne tumači kao kredibilnu žalbu zbog kršenja Kodeks novinara Srbije. To nije suštinska funkcije njegove žalbe.

Danilo Redžepović, glavni i odgovorni urednik portala Teleprompter.rs.

14. 12. 2015.